

**Державна служба експортного контролю
України**

Нормативно-правовий аспект запровадження Єдиного списку товарів подвійного використання

Заступник директора департаменту - начальник відділу
підготовки та експертиз нормативно-правових актів

Зінчук Віктор Петрович

10 грудня 2013 року

Київ

Становлення та розвиток системи експортного контролю (історичний аспект)

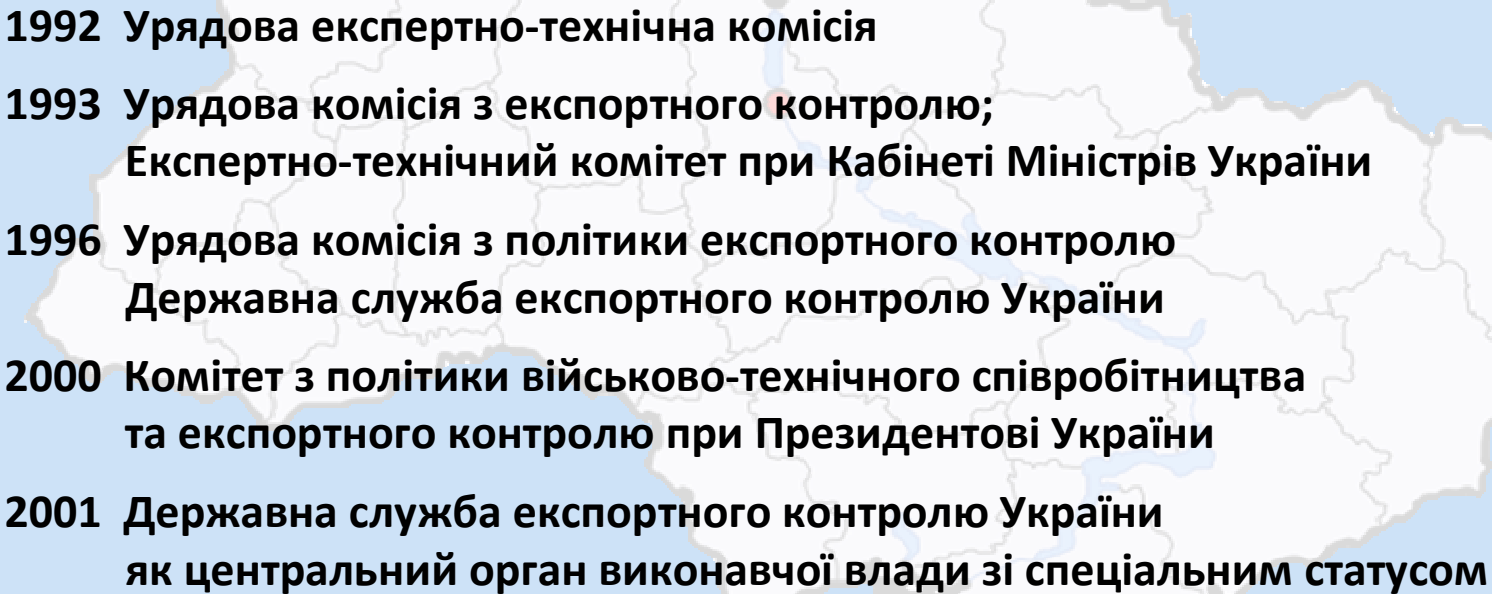
Координаційний комітет з контролю за експортом (КОКОМ) Coordinating Committee (CoCom)

Становлення та розвиток системи експортного контролю (історичний аспект)

Система державного експортного контролю України

-
- 1992** Урядова експертно-технічна комісія
  - 1993** Урядова комісія з експортного контролю;
Експертно-технічний комітет при Кабінеті Міністрів України
  - 1996** Урядова комісія з політики експортного контролю
Державна служба експортного контролю України
  - 2000** Комітет з політики військово-технічного співробітництва
та експортного контролю при Президентові України
  - 2001** Державна служба експортного контролю України
як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом

Становлення та розвиток системи експортного контролю (історичний аспект)

Система державного експортного контролю України

Україна стала членом міжнародних договорів і режимів нерозповсюдження

- 1968 Договір про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ)
- 1972 Конвенція про заборону розробки, виробництва і накопичення бактеріологічної (біологічної) і токсичної зброї і про її знищення (КБТЗ)
- 1990 Договір про звичайні збройні сили в Європі (ДЗЗСЄ)
- 1993 Конвенція про заборону розробки, виробництва та накопичення хімічної зброї та її знищення (КХЗ)
- 1996 Договір про всеосяжну заборону ядерних випробувань (ДВЗЯІ)

Україна стала правонаступницею договорів, підписаних СРСР і США

- 1972 Договір про обмеження систем протиракетної оборони (Договір по ПРО)
- 1987 Договір по ракетах середньої і меншої дальності (РСМД)
- 1991 Договір про обмеження і скорочення стратегічних наступальних озброєнь (СНО-1)

Становлення та розвиток системи експортного контролю (історичний аспект)

Система державного експортного контролю України

Україна приєдналася до міжнародних режимів експортного контролю:

**1996 Комітет Цангера,
Група ядерних постачальників,
Вассенаарська домовленість**

1998 Режим контролю за ракетними технологіями

2005 Австралійська Група

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Національне законодавство України

Верховна Рада України

Президент України

Рада національної
безпеки і оборони
України

Кабінет Міністрів
України

Центральний орган
виконавчої влади, що
реалізує державну політику
у сфері державного
експортного контролю

Міністерства, інші центральні органи
виконавчої влади, уповноважені згідно
із законодавством здійснювати заходи
у сфері державного експортного
контролю

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Правову основу державного експортного контролю становлять

→ Конституція України

→ Закони України

→ нормативно-правові акти Президента України

→ нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України

→ інші нормативно-правові акти

→ міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

№	Види документів	Кількість
1	Кодекс	6
2	Закон	10
3	Постанова	29
4	Указ	5
5	Розпорядження	4
6	Наказ	29
7	Вимоги	1
8	Висновок	2
9	Довідка	1
10	Дозвіл	1
11	Заява	2
12	Звіт	1
13	Зразок	2
14	Інструкція	6
15	Картка	1

№	Види документів	Кількість
16	Конституційне подання	2
17	Конституція	1
18	Концепція	1
19	Перелік	11
20	План	3
21	Повідомлення	1
22	Положення	9
23	Порядок	11
24	Правила	4
25	Протокол	1
26	Рекомендації	1
27	Список	10
28	Структура	1
29	Форма	4
30	Форма типового документа	14

Станом на липень 2013 року за даними офіційного веб-сайту Верховної Ради України
(розділ “Законодавство” – “Нормативно-правова база України” – “Пошук за реквізитами”)
Вся база “Законодавство України” містить **191183** документів

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

№	Видавники документів	Кількість
1	Верховна Рада України [з 24.08.1991]	10
2	Голова Верховної Ради України (Голова Верховної Ради) [з 24.08.1991]	2
3	Президент України [з 05.12.1991]	7
4	Кабінет Міністрів України [з 24.08.1991]	31
5	Міністерство внутрішніх справ України (МВС України) [з 13.05.1991]	1
6	Міністерство оборони України (Міноборони України) [з 24.08.1991]	2
7	Міністерство фінансів України (Мінфін України) [з 13.05.1991]	2
8	Міністерство юстиції України (Мін'юст України) [з 13.05.1991]	2
9	Міністерство транспорту та зв'язку України (Мінтрансзв'язку України) [з 16.07.2004 по 09.12.2010]	1
10	Державний комітет ядерного регулювання України (Держатомрегулювання України) [з 05.12.2000 по 09.12.2010]	1
11	Національне космічне агентство України (НКАУ) [з 29.02.1992 по 09.12.2010]	2
12	Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (Держспецзв'язку України) [з 25.05.2006]	1
13	Державна митна служба України (Держмитслужба України) [з 29.11.1996]	2
14	Державна служба експортного контролю України (Держекспортконтроль України) [з 27.12.2001]	21
15	Служба безпеки України [з 25.03.1992]	2
16	Державна служба України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації (Державіаслужба) [з 15.07.2004 по 02.11.2006]	1

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

№	Роки прийняття	Кількість
1	2013	4
2	2012	11
3	2011	4
4	2010	8
5	2009	9
6	2008	8
7	2007	9
8	2006	4
9	2005	3
10	2004	10
11	2003	10
12	2002	1
13	1999	3
14	1998	2
15	1997	1
16	1996	1

№	Стан документів	Кількість
1	Чинний	69
2	Втратив чинність	16
3	Не визначено	3

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Закон України

**"Про державний контроль за міжнародними передачами
товарів військового призначення та подвійного використання"
від 20.02.2003 № 549-IV**

Регулює діяльність, пов'язану з державним контролем за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання, з метою забезпечення захисту національних інтересів України, дотримання нею міжнародних зобов'язань щодо нерозповсюдження зброї масового знищення, засобів її доставки, обмеження передач звичайних видів озброєння, а також здійснення заходів щодо недопущення використання зазначених товарів у терористичних та інших протиправних цілях

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Принципи державної політики в галузі державного експортного контролю

Пріоритетність національних інтересів України - політичних, економічних та військових, захист яких є необхідним для забезпечення національної безпеки

Обов'язковість виконання міжнародних зобов'язань України щодо нерозповсюдження зброї масового знищення, засобів її доставки та встановлення державного контролю за здійсненням міжнародних передач товарів військового призначення і подвійного використання

Законність та здійснення експортного контролю тільки тією мірою, що необхідна для досягнення його цілей

Узгодження процедур і правил державного експортного контролю з міжнародно-правовими нормами та практикою

Забезпечення взаємодії з міжнародними організаціями та іноземними державами в галузі державного експортного контролю з метою зміцнення міжнародної безпеки і стабільності, у тому числі з метою запобігання розповсюдженню зброї масового знищення та засобів її доставки

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Методи здійснення державного експортного контролю

Ідентифікація товарів, що передбачає встановлення відповідності конкретних товарів, які є об'єктами міжнародних передач, найменуванню та опису товарів, внесених до списків товарів, що підлягають державному експортному контролю

Надання дозволів чи висновків на здійснення міжнародних передач товарів або проведення переговорів щодо здійснення таких передач

Здійснення митного контролю та митного оформлення товарів відповідно до законодавства

Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, які порушили порядок здійснення таких передач, установлений цим Законом та іншими актами законодавства в галузі експортного контролю

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Повноваження органів державної влади в галузі державного експортного контролю

Законодавчі основи державної політики в галузі державного експортного контролю визначає Верховна Рада України

Загальне керівництво державною політикою в галузі державного експортного контролю відповідно до Конституції України (254к/96-ВР) здійснює Президент України

Рада національної безпеки і оборони України координує діяльність та здійснює контроль за діями органів виконавчої влади в галузі державного експортного контролю

Кабінет Міністрів України забезпечує здійснення державної політики в галузі державного експортного контролю

Реалізацію державної політики в галузі державного експортного контролю забезпечують центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного експортного контролю, а також міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, уповноважені згідно із законодавством здійснювати заходи в галузі державного експортного контролю

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Основи організації та здійснення державного експортного контролю

Порядок здійснення контролю за міжнародними передачами товарів (1807-2003-п, 86-2004-п) установлюється Кабінетом Міністрів України

Складання списків товарів, що підлягають державному експортному контролю (найменування та опис товарів, міжнародні передачі яких підлягають державному експортному контролю)

Проведення спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державного експортного контролю експертизи в галузі державного експортного контролю

Реєстрація суб'єктів господарювання України, які мають намір здійснювати міжнародні передачі товарів як суб'єктів здійснення міжнародних передач товарів

Отримання суб'єктами міжнародних передач товарів повноважень на право здійснення експорту, імпорту товарів військового призначення та товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Основи організації та здійснення державного експортного контролю

Атестація систем внутрішньофірмового експортного контролю, створених суб'єктами здійснення міжнародних передач товарів

Оформлення за результатами експертизи в галузі експортного контролю спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державного експортного контролю дозволу, висновку чи міжнародного імпортного сертифіката

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Указ Президента України "Про Державну службу експортного контролю України" від 08.04.2011 № 448

Державна служба експортного контролю України (Держекспортконтроль України) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра економічного розвитку і торгівлі України.

Держекспортконтроль України входить до системи органів виконавчої влади і є спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державного експортного контролю.

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Основні завдання Державної служби експортного контролю України

Реалізація державної політики у галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення, подвійного використання та інших товарів, що не внесені до списків товарів, що підлягають державному експортному контролю та щодо яких відповідно до законодавства можуть бути застосовані процедури державного експортного контролю, а також внесення пропозицій щодо її формування

Захист національних інтересів та зміцнення міжнародного авторитету України під час здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів шляхом забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України, пов'язаних із нерозповсюдженням зброї масового знищення, засобів її доставки та обмеженням передач звичайних видів озброєння для недопущення їх застосування у терористичних та інших протиправних цілях

Сприяння розвитку міжнародного співробітництва та взаємодії з відповідними органами іноземних держав і міжнародними організаціями з питань нерозповсюдження та експортного контролю

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

Основні напрями діяльності Державної служби експортного контролю України

Узагальнення практики застосування законодавства з питань державного експортного контролю, розробка пропозицій щодо вдосконалення законодавчих та нормативно-правових актів

Надання адміністративних послуг суб'єктам господарювання, які мають намір здійснювати або здійснюють міжнародні передачі товарів, включаючи посередницьку діяльність, а також іншим суб'єктам, визначеним законодавством у галузі державного експортного контролю

Здійснення заходів, пов'язаних з проведенням експертизи в галузі державного експортного контролю

Здійснення заходів щодо запобігання порушенням вимог законодавства у галузі державного експортного контролю

Участь у роботі міжнародних організацій та органів міжнародних режимів експортного контролю, учасницею яких є Україна, а також здійснює міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав з питань експортного контролю

Вдосконалення законодавства в галузі державного експортного контролю

Узагальнення практики застосування законодавства

Внесення відповідних змін до нормативно-правових актів в галузі державного експортного контролю

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

**Указ Президента України
"Про затвердження Річної національної програми співробітництва
Україна – НАТО на 2013 рік"
від 05.07.2013 № 371**

Затвердження Річної національної програми співробітництва Україна - НАТО на 2013 рік з метою забезпечення продовження відповідно до положень Закону України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики" конструктивного партнерства України з Організацією Північноатлантичного договору з усіх питань, що становлять взаємний інтерес, виконання рішень, прийнятих під час засідань Комісії Україна - НАТО 03.12.2008 р. у м. Брюсселі та 15.04.2011 р. у м. Берліні, та згідно з пунктами 1, 3 і 17 частини першої статті 106 Конституції України.

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

РІЧНА НАЦІОНАЛЬНА ПРОГРАМА співробітництва Україна – НАТО на 2013 рік

Розділ І. Політичні та економічні питання

1.3. Зовнішня політика

1.3.8. Контроль над озброєнням, нерозповсюдження зброї масового знищення. Державний експортний контроль

Україна здійснює заходи щодо розширення та зміцнення міжнародного співробітництва з метою забезпечення захисту державних інтересів у сфері роззброєння та нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки.

Україна продовжує співробітництво з Альянсом у сфері здійснення контролю над озброєнням у рамках Верифікаційного координаційного комітету НАТО.

...

Середньострокові цілі:

...

Пріоритетні завдання на поточний рік:

...

Основні заходи:

...

забезпечити впровадження в Україні Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання;

Державна служба експортного контролю України

Система державного експортного контролю України (нормативно-правовий аспект)

**Постанова Кабінету Міністрів України
"Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за
міжнародними передачами товарів подвійного використання "
від 28.01.2004 № 86**

**Затвердження Порядку здійснення державного контролю за
міжнародними передачами товарів подвійного використання.**

До товарів подвійного використання належать:

- товари, що можуть бути використані у створенні звичайних видів озброєнь, військової чи спеціальної техніки;**
- товари, що можуть бути використані у створенні ракетної зброї;**
- товари, що можуть бути використані у створенні ядерної зброї;**
- товари, що можуть бути використані у створенні хімічної зброї;**
- товари, що можуть бути використані у створенні бактеріологічної (біологічної) та токсинної зброї.**

Контроль за міжнародними передачами товарів подвійного використання (нормативно-правовий аспект)

ПОСТАНОВА
Кабінету Міністрів України
“Про затвердження Порядку
здійснення державного
контролю за міжнародними
передачами товарів подвійного
використання”
від 28.01.2004 р. № 86

ПОРЯДОК
здійснення державного контролю за
міжнародними передачами товарів
подвійного використання

Додаток 1 до Порядку
СПИСОК товарів подвійного використання, що
можуть бути використані у створенні звичайних
видів озброєнь, військової чи спеціальної техніки

Додаток 2 до Порядку
СПИСОК товарів подвійного використання, що
можуть бути використані у створенні ракетної зброї

Додаток 3 до Порядку
СПИСОК товарів подвійного використання, що
можуть бути використані у створенні ядерної зброї

Додаток 4 до Порядку
СПИСОК товарів подвійного використання, що
можуть бути використані у створенні хімічної зброї

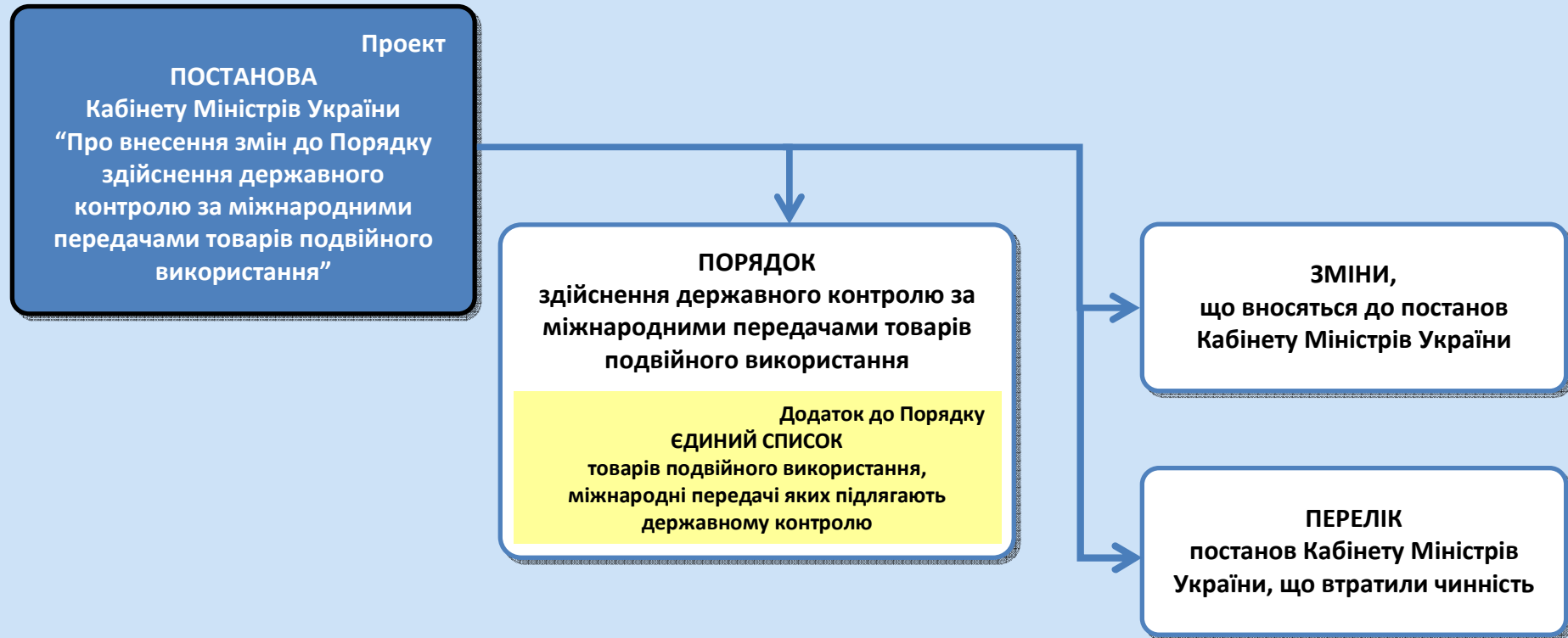
Додаток 5 до Порядку
СПИСОК товарів подвійного використання, що
можуть бути використані у створенні
бактеріологічної (біологічної) та токсинної зброї

ПЕРЕЛІК
постанов Кабінету Міністрів
України, що втратили чинність

Контроль за міжнародними передачами товарів подвійного використання (нормативно-правовий аспект)

Пов'язані документи

Повний список пов'язаних документів [87]

Прямі зв'язки

Змінює пов'язаний документ... [4]

Скасовує пов'язаний документ... [13]

Відсилає до... [16]

Зворотні зв'язки

Змінюється пов'язаним документом... [28]

Прийнятий на виконання... [1]

Має відсилання з... [59]

Контроль за міжнародними передачами товарів подвійного використання (нормативно-правовий аспект)

Проект
Додаток до Порядку

ЄДИНИЙ СПИСОК товарів подвійного використання, міжнародні передачі яких підлягають державному контролю

Примітки до списку

Акроніми та аббревіатури, що
використовуються у списку

Визначення термінів, що
використовуються у списку

РОЗДІЛ 0
Ядерні матеріали, установки
та обладнання

РОЗДІЛ 1
Спеціальні матеріали та
пов'язане з ними обладнання

РОЗДІЛ 2
Оброблення матеріалів

РОЗДІЛ 3
Електроніка

РОЗДІЛ 4
Комп'ютери

РОЗДІЛ 5
Зв'язок та захист інформації

РОЗДІЛ 6
Датчики і лазери

РОЗДІЛ 7
Навігаційне обладнання та
авіаційна радіоелектроніка

РОЗДІЛ 8
Морська справа

РОЗДІЛ 9
Авіакосмічні системи та силові
установки

Правила підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України

Загальні підходи до підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України

Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України” від 06.09.2005 р. № 870

Нормопроектувальна техніка - система правил і прийомів підготовки проектів актів, що забезпечує максимально повну і точну відповідність форми нормативних положень їх змісту, простоту викладу та доступність для розуміння, вичерпне охоплення питань, що належать до предмета правового регулювання актів.

Проект акта повинен відповідати таким вимогам:

- логічна послідовність викладу;
- взаємозв'язок нормативних положень;
- відсутність суперечностей у тексті проекту акта, узгодженість його положень з актами законодавства;
- оптимальна стислість викладу нормативних положень. Кожне слово повинне нести смислове навантаження;
- доступність для розуміння;
- точність та уніфікованість термінології, дотримання мовних норм;
- зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання.

Особливості підготовки проектів технічних регламентів, розроблених на основі актів законодавства Європейського Союзу, які затверджуються Кабінетом Міністрів України

Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил підготовки проектів технічних регламентів, розроблених на основі актів законодавства Європейського Союзу, які затверджуються Кабінетом Міністрів України” від 18.06.2012 р. № 708

Зміст, форма та структура проекту технічного регламенту повинні максимально повно і точно відповідати змісту, формі та структурі базового акта законодавства ЄС з урахуванням можливості врегулювання конкретних суспільних відносин нормами законодавства України.

Державна служба експортного контролю України

Дякую за увагу!

Контакти: Державна служба експортного контролю України
вул. Фрунзе 19/21, м. Київ, 04080
тел.: +380 44 4171431
факс: +380 44 4624970
E-mail: general@dsecu.gov.ua

Департамент аналітичної і правової роботи, міжвідомчої та
міжнародної взаємодії
тел.: +380 44 4625943

Відділ підготовки та експертиз нормативно-правових актів
тел.: +380 44 4625827
E-mail: zinchuk@dsecu.gov.ua